

Domnului **Marcel-Ioan Bolos**
Ministrul Fondurilor Europene

Domnului **Vladimir Rovințescu**
Director General al Autorității de Management a Programului Operațional Capital Uman

26 mai 2020

SCRISOARE DESCHISĂ
referitoare la nevoia startup-urilor înființate și finanțate în cadrul România Start Up Plus, Diaspora Start-Up de măsuri de sprijin privind gestionarea obligațiilor aferente finanțării accesate

Stimați domni,

Pe perioada stării de urgență și a stării de alertă, antreprenorii finanțați în cadrul schemelor de antreprenoriat din cadrul Programului Operațional Capital Uman au avut la dispoziție 2 măsuri de sprijin reglementate de Autoritatea de Management POCU (Instrucțiunile 5 și clarificările și Instrucțiunea 7):

- suspendarea contractului de subvenție,
- păstrarea activă a contractului de subvenție cu reducerea normelor locurilor de muncă la un minim de 3 ore/zi.

Aceste măsuri au fost bine primite de antreprenori și i-au ajutat pe mulți dintre ei să își ia un răgaz pentru a putea analiza situația economică și perspectivele industriei în care activează, pentru a-și pune în ordine opțiunile posibile de business pentru perioada următoare și a încerca să le așeze în acord cu obligațiile aferente finanțării primite.

Continuând demersul din luna martie 2020 care a luat forma [scrisorii deschise #Business\(Not\)AsUsual](#), acum, la mai mult de 2 luni de la declararea stării de urgență urmare a crizei medicale COVID-19, aflați în stare de alertă și având în față efectele negative ce urmează să se manifeste, cu certitudine, pe plan economic și în următoarele (cel puțin) 6 luni, **revenim cu un nou apel către dumneavoastră** și vă împărtășim concluzii „la cald” extrase în urma celei mai recente analize a fonduri-structurale.ro cu privire la situația startup-urilor: sondajul [„SOS startup-uri POCU!”](#), derulat începând cu 8 mai 2020.

Principala concluzie poate fi redată simplu: **Business is still not as usual!** Și, din păcate, în perioada următoare nici nu va reveni la nivelul normal pentru majoritatea afacerilor. Cele peste [9.000 de startup-uri înființate](#) prin POCU în ultimul an și cele peste 19.000 de locuri de muncă nou create sunt în continuare în pericol!

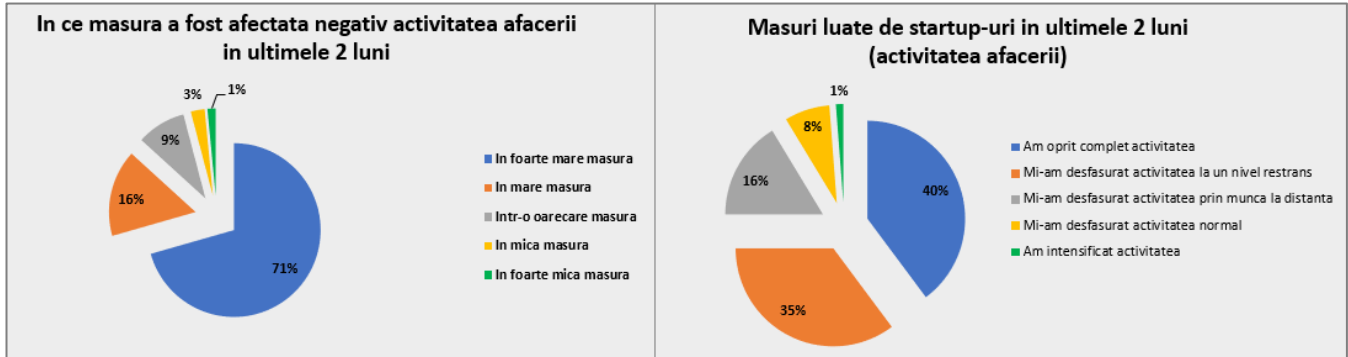
Sperăm ca **Ministerul Fondurilor Europene și Autoritatea de Management a Programului Operațional Capital Uman vor continua abordarea pozitivă** și vor comunica noi măsuri de sprijin pentru antreprenori, care să îi ajute și în perioada următoare, mai ales că **cei mai mulți dintre aceștia resimt negativ efectele crizei și vor continua să le resimtă profund la nivelul afacerii.**

Pentru a putea să supraviețuiască și să se redreseze economic afacerile au nevoie de un cadru favorabil nu doar din perspectiva economică, ci și din perspectiva cerințelor și condițiilor de îndeplinit în raport cu contractul de subvenție. Riscul antreprenorial pe care și l-au asumat când au pornit afacerile nu includea această criză medicală și efectele sale economice, **situația în care ne aflăm cu toții fiind una fără precedent. Astfel, considerăm că se impun măsuri fără precedent** din perspectiva flexibilizării obligațiilor pe care aceștia le au de îndeplinit pentru diferitele componente și obligații asociate finanțării. Aceste măsuri nu sunt de natură a distorsiona cadrul stabilit inițial, ci au mai degrabă rolul firesc și obiectiv de a restabili echilibrul astfel încât afacerile să aibă dreptul și șansa de a-și valorifica, cu adevărat, potențialul.

Pe 8 mai 2020, fonduri-structurale.ro a demarat sondajul [„SOS startup-uri POCU!”](#). Până pe 22 mai 2020, la sondaj **au răspuns 657 de startup-uri sprijinite** din toate regiunile mai puțin dezvoltate ale României.

SOS startup-uri POCU!

Peste 85% dintre respondenți au menționat că în ultimele 2 luni **afacerea le-a fost afectată negativ în mare și foarte mare măsură. 40% dintre startup-uri și-au încetat complet activitatea**, 35% și-au redus-o semnificativ, iar 16% au luat decizia de a lucra de la distanță. Doar 9% dintre afacerile participante la sondaj au menționat că în ultimele 2 luni și-au desfășurat normal activitatea sau și-au intensificat-o.

Mai mult de jumătate dintre startup-urile participante la sondaj (55%) sunt încă în perioada de implementare a planurilor de afaceri, 42% aflându-se în perioada de susținabilitate a locurilor de muncă și doar 3% în perioada post-susținabilitate a locurilor de muncă (menținerea destinației bunurilor achiziționate). În ceea ce privește primirea celei de-a doua tranșe de minimis (tranșa finală), 59% dintre participanții la sondaj au răspuns afirmativ. 31% au declarat că încă nu au obținut tranșa a doua, iar 10% au menționat că nu vor mai primi tranșa a 2-a deoarece nu au îndeplinit sau nu vor îndeplini cerința de venituri necesare.

Dintre cei care nu au primit tranșa a doua, 74% au identificat criza COVID ca fiind responsabilă în foarte mare măsură și mare măsură de neatingerea nivelului de venituri pentru deblocarea finanțării. 25% dintre startup-urile respondente au declarat că se află la un nivel de peste 80% din veniturile necesare, însă mai mult de 60% mai au de realizat cel puțin jumătate din veniturile necesare pentru a putea solicita tranșa finală.

În ceea ce privește măsurile puse la dispoziție de AM POCU privind managementul contractului de subvenție în perioada stării de urgență, 31% și-au suspendat contractul de subvenție și 21% și-au diminuat normele angajaților.

Percepția antreprenorilor cu privire la situația afacerii lor pentru următoarele 6 luni este cu preponderență una pesimistă. Cei mai mulți au apreciat că:

- nu vor putea deschide afacerea sau o vor putea deschide doar parțial din cauza păstrării unei părți a restricțiilor de către autorități,
- vor avea dificultăți în a păstra locurile de muncă create sau în a păstra locurile de muncă create la normele asumate prin planul de afaceri,
- nu se vor putea dezvolta (creare noi locuri de muncă, deschidere noi puncte de lucru).

Utilitatea următoarelor opțiuni pe contractele de subvenție pentru următoarele șase luni a fost considerată după cum urmează:

* In ce masura consideri ca ti-ar fi utile urmatoarele optiuni din perspectiva obligatiilor contractului de subventie pentru a mentine afacerea in urmatoarele 6 luni?						
1 = 1-Foarte putin , 2 = 2 , 3 = 3 , 4 = 4 , 5 = 5-Foarte mult	1	2	3	4	Nr. răspunsuri	Scor mediu
Reducerea salariilor angajatilor	[Bar chart showing high utility]				616	3.1
Reducerea normelor angajatilor	[Bar chart showing high utility]				616	3.6
Reducerea numarului de angajati asumati prin planul de afaceri	[Bar chart showing high utility]				616	3.7
Relocarea afacerii intr-un alt oras	[Bar chart showing low utility]				616	1.4
Prelungirea perioadei de implementare a planului de afaceri peste cele 12 luni initiale	[Bar chart showing low utility]				616	2.4
Reducerea perioadei de susținabilitate a locurilor de munca sub cele 6 luni asumate	[Bar chart showing high utility]				616	4.3

Se poate observa că **reducerea perioadei de susținabilitate a locurilor de muncă sub cele 6 luni asumate** a întrunit cel mai mare punctaj (4,3 din maximum 5), urmată de **reducerea numărului de angajați** asumați prin planul de afaceri (scor mediu 3,7 din maximum 5) și de **reducerea normelor angajaților** (scor mediu 3,6).

Considerăm, în continuare, esențial ca autoritățile să se focalizeze pe aplicarea de măsuri care să conducă la asigurarea unui cadru flexibilizat de acțiune la nivelul proiectelor România Start Up Plus și Diaspora Start-up.

Solicităm, așadar, Ministerului Fondurilor Europene și Autorității de Management a Programului Operațional Capital Uman să sprijine start-up-urile și administratorii de grant cu un set de măsuri care să asigure supraviețuirea și redresarea micilor afaceri în perioada următoare. Este nevoie, în acest sens, de modificări legislative pe cele 2 apeluri de proiecte care să:

A. Faciliteze obținerea veniturilor necesare pentru accesarea tranșei a doua de minimis (pentru acele startup-uri care se afla încă în perioada de implementare a planului de afaceri):

1. Posibilitatea prelungirii perioadei de 12 luni de implementare a planurilor de afaceri cu maximum 6 luni. În acest sens, solicităm modificarea Ghidurilor Solicitantului și schemei de ajutor de minimis, urmând ca, în baza acestor modificări, administratorii de grant să poată încheia acte adiționale la contractele de subvenție.
2. Acceptarea și a veniturilor neîncasate și/sau obținute pe alte coduri CAEN/activități față de cele prevăzute în planul de afaceri, pe care s-au obținut/se obțin venituri în această perioadă. Această propunere poate fi implementată fără să fie necesare modificări la nivelul Ghidurilor Solicitantului, prin simpla actualizare a mențiunilor din informarea AM POCU din octombrie 2019 privind acordarea tranșei a II-a (care prevede că pentru tranșa a II-a se pot lua în considerare doar veniturile obținute și încasate pe codul/codurile CAEN prevăzute în planul de afaceri).

B. Faciliteze supraviețuirea afacerilor în perioada de sustenabilitate și să creeze premisele redresării economice a startup-urilor:

3. Acceptarea reducerii, pe perioada de 6 luni de sustenabilitate, a normelor de lucru asumate conform planului de afaceri, și/sau reducerea salariilor angajaților, fără a se considera că aceasta este o încălcare a obligației de menținere a locurilor de muncă. Această propunere poate fi implementată fără să fie necesare modificări la nivelul Ghidurilor Solicitantului, printr-o instrucțiune/informare emisă de AM POCU care instituie măsuri adaptate situației cu care se confruntă majoritatea startup-urilor finanțate în cadrul POCU.

Sau

4. Acceptarea reducerii, pe perioada de 6 luni de sustenabilitate, a numărului de locuri de muncă create și asumate prin planul de afaceri, fără a se considera că aceasta este o încălcare a obligației de menținere a locurilor de muncă. În acest sens, solicităm modificarea Ghidurilor Solicitantului și schemei de ajutor de minimis, urmând ca, în baza acestor modificări, administratorii de grant să poată încheia acte adiționale la contractele de subvenție.

Sau

5. Acceptarea reducerii perioadei de sustenabilitate a locurilor de muncă de la 6 luni la 3 luni, fără a se considera că aceasta este o încălcare a obligației de menținere a locurilor de muncă. În acest sens, solicităm modificarea Ghidurilor Solicitantului și schemei de ajutor de minimis, urmând ca, în baza acestor modificări, administratorii de grant să poată încheia acte adiționale la contractele de subvenție.

Mesaje de la antreprenori:

- *„Deși anul 2020 a început promițător din punct de vedere al încasărilor, această pandemie neprevăzută de COVID-19 are un impact extrem asupra șansei de a îndeplini cerința de venituri pentru tranșa a 2-a.” (antreprenor România Start-Up Plus, județul Brașov, activități fotografice).*
- *„Am atins veniturile necesare pentru primirea tranșei a doua, dar am încasat doar cca 30%. Iar diferența de 70% este facturată și urmează a se încasa. Este, după cum bine știți, o situație gravă, fără precedent, pe fondul pandemiei, mai ales pentru domeniul în care activăm (restaurante). Am fost nevoiți să închidem restaurantul și să oprim integral activitatea acestuia. Facturile emise reprezintă însă dpdv financiar-*

contabil venituri chiar dacă se vor încasa ulterior.” (antreprenor Diaspora Start Up, județul Timiș, alimentație publică-restaurant).

- *„Activitățile desfășurate de firma mea au fost sistate în proporție de 100% și vor putea fi reluate doar după încetarea măsurilor de distanțare deoarece implică participarea mai multor persoane fiind activități organizate în grup.” (antreprenor România Start Up Plus, județul Maramureș, activități recreative).*
- *„A scăzut foarte mult interesul pentru utilajele produse și comercializate de noi. Fiind utilaje (mașini de gravat) care nu sunt o primă necesitate pentru companii nu am putut vinde. Focusul companiilor se concentrează asupra problemelor mai actuale.” (antreprenor România Start-Up Plus, județul Satu Mare, producție utilaje).*

Regăsiți în anexa la această scrisoare centralizarea detaliată a rezultatelor sondajului pe care l-am derulat.

Având în vedere cele menționate mai sus, vă transmitem așteptarea și speranța beneficiarilor de ajutor de minimis și a administratorilor de grant că veți avea deschidere și asumare pentru adoptarea de soluții adaptate contextului actual și diversității de situații în care se regăsesc startup-urile în această perioadă.

Totodată, ne exprimăm disponibilitatea de a participa activ în identificarea unor soluții reale și aplicabile imediat pentru rezolvarea cât mai rapidă a acestor probleme.

Vă asigurăm de întreaga noastră considerație,

Cristina Pojoga

Partener & Consultant Senior

fonduri-structurale.ro

0725.0725.00

cpojoga@fonduri-structurale.ro

Dragoș Jaliu

Partener & Consultant Senior

fonduri-structurale.ro

0722.202.037

jaliud@fonduri-structurale.ro

Raluca Prelucă

Partener & Consultant Senior

fonduri-structurale.ro

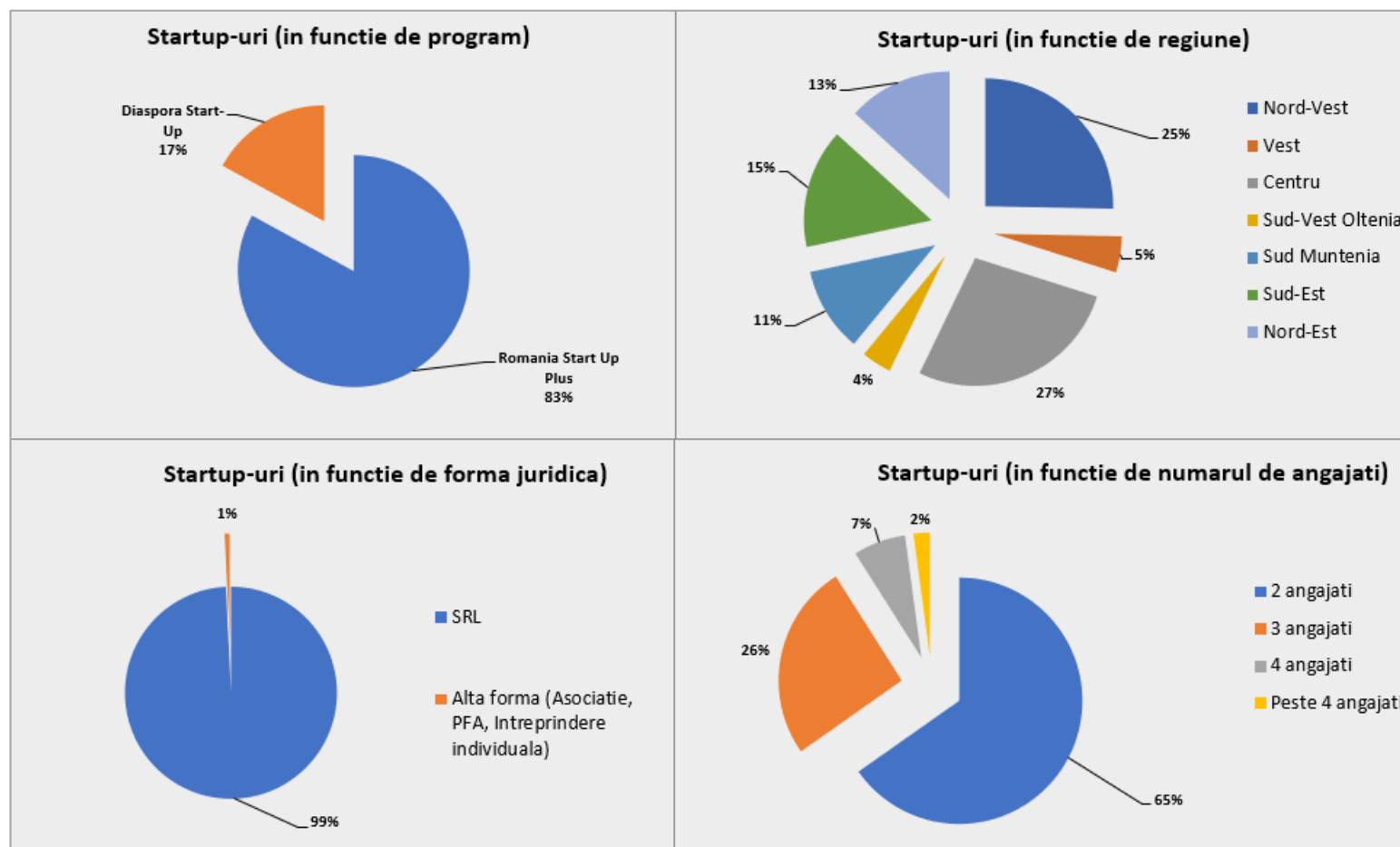
0725.0725.33

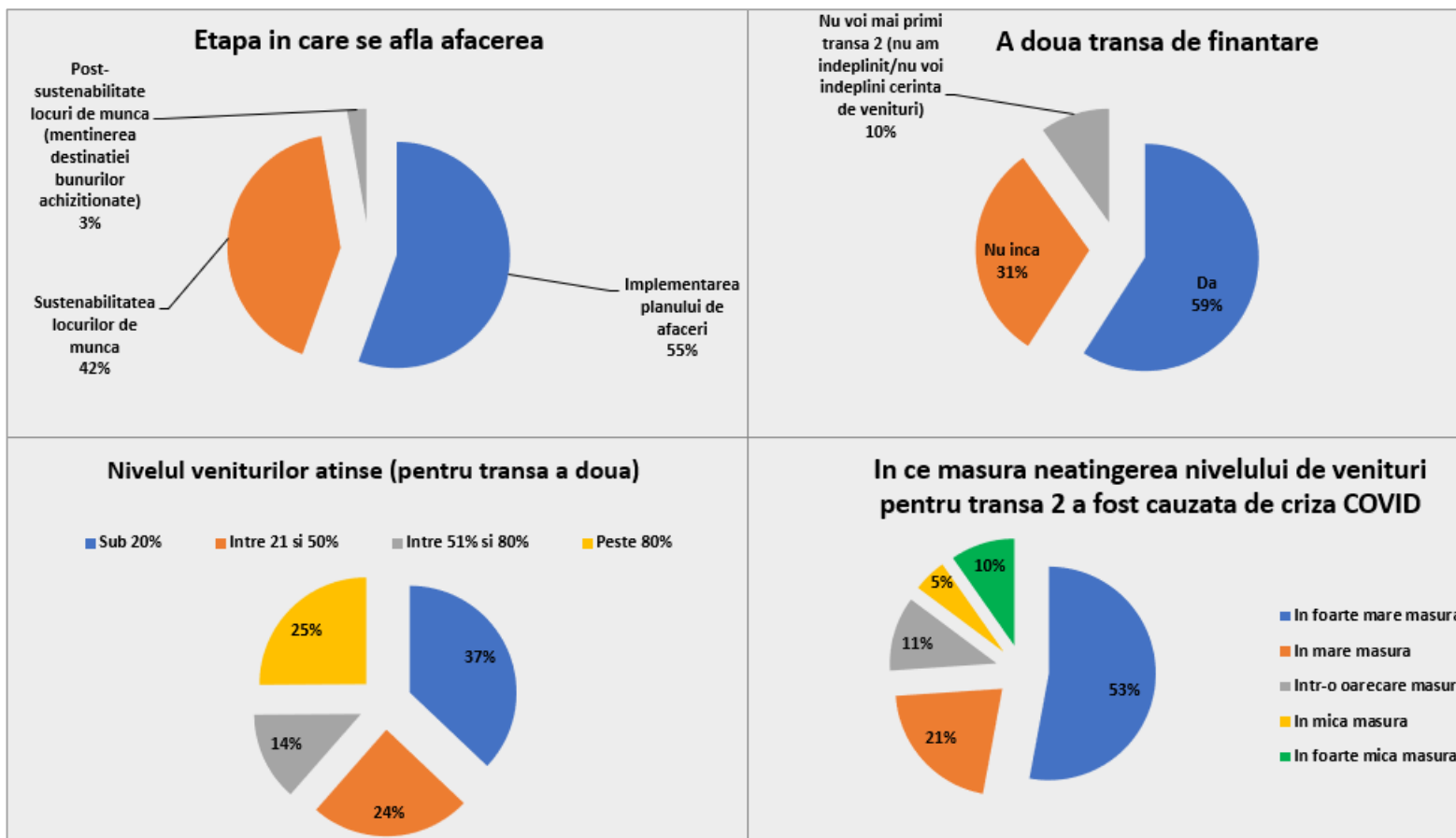
rpreluca@fonduri-structurale.ro

Anexă - Centralizare răspunsuri sondaj „SOS startup-uri POCU!”

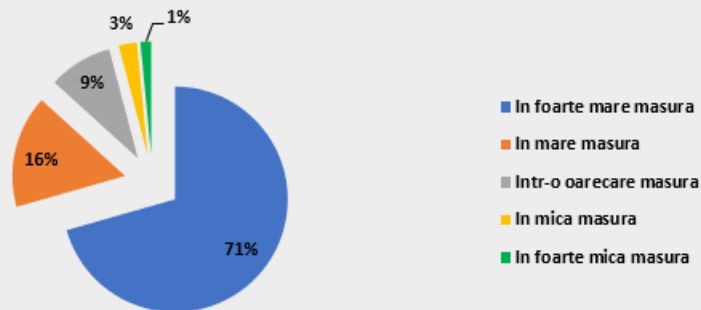
Sondaj derulat începând cu 8 mai 2020 de fonduri-structurale.ro, în continuarea inițiativei #Business(Not)AsUsual din martie 2020, de sprijinire a startup-urilor înființate și finanțate prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020 (apelurile România Start Up Plus, Diaspora Start-Up și 4.1-4.2 Comunități marginalizate).

Număr total respondenți: 657 (până pe 22 mai 2020)

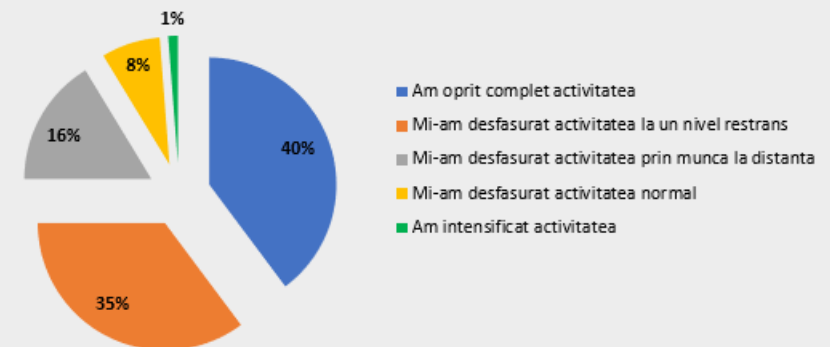

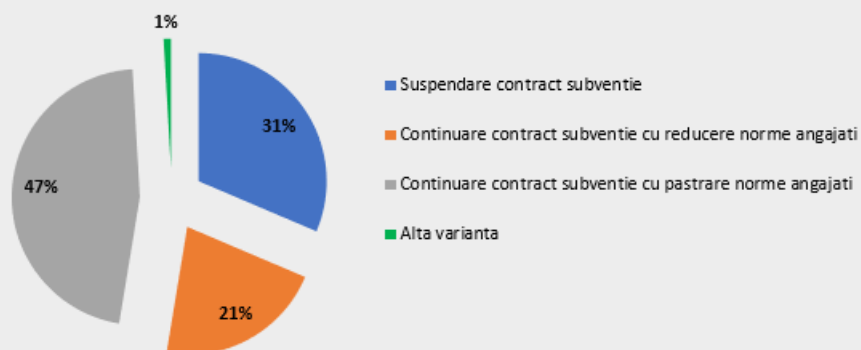
In ce masura a fost afectata negativ activitatea afacerii in ultimele 2 luni

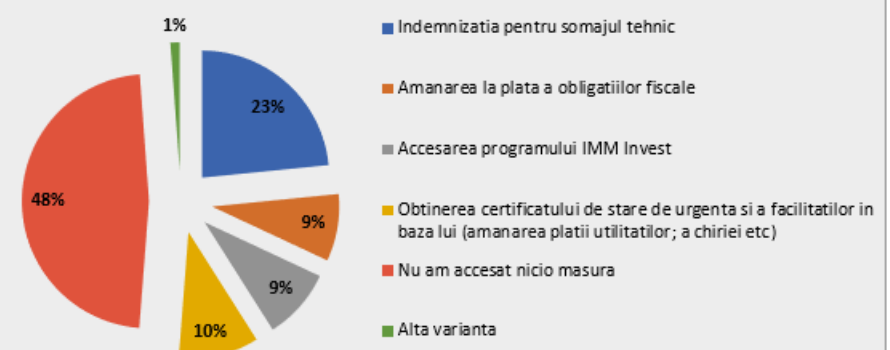
Masuri luate de startup-uri in ultimele 2 luni (activitatea afacerii)

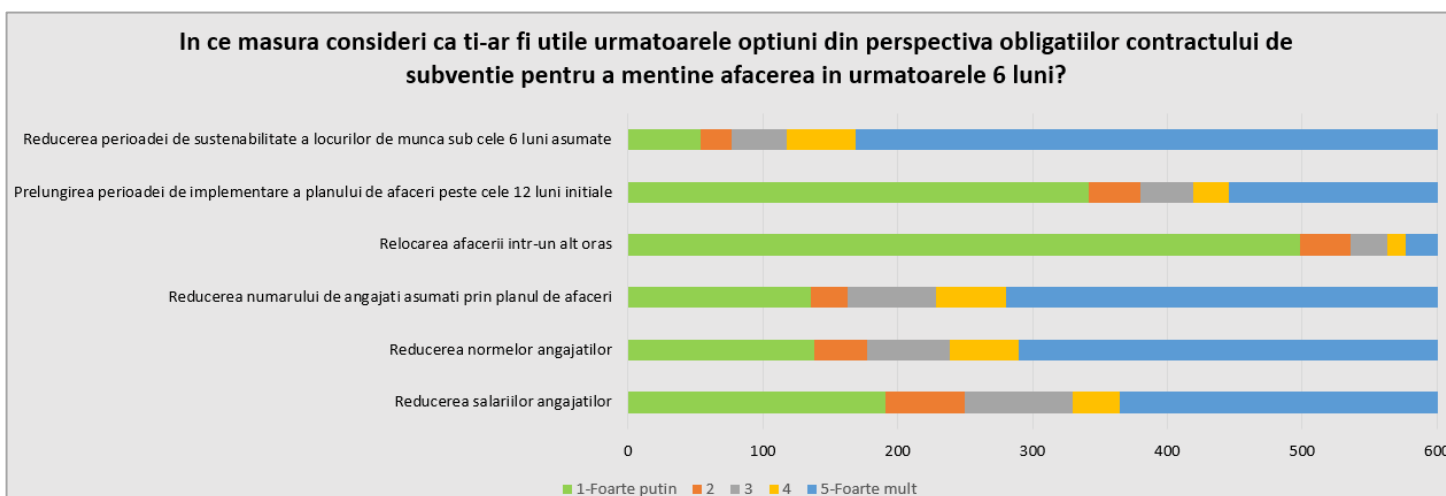
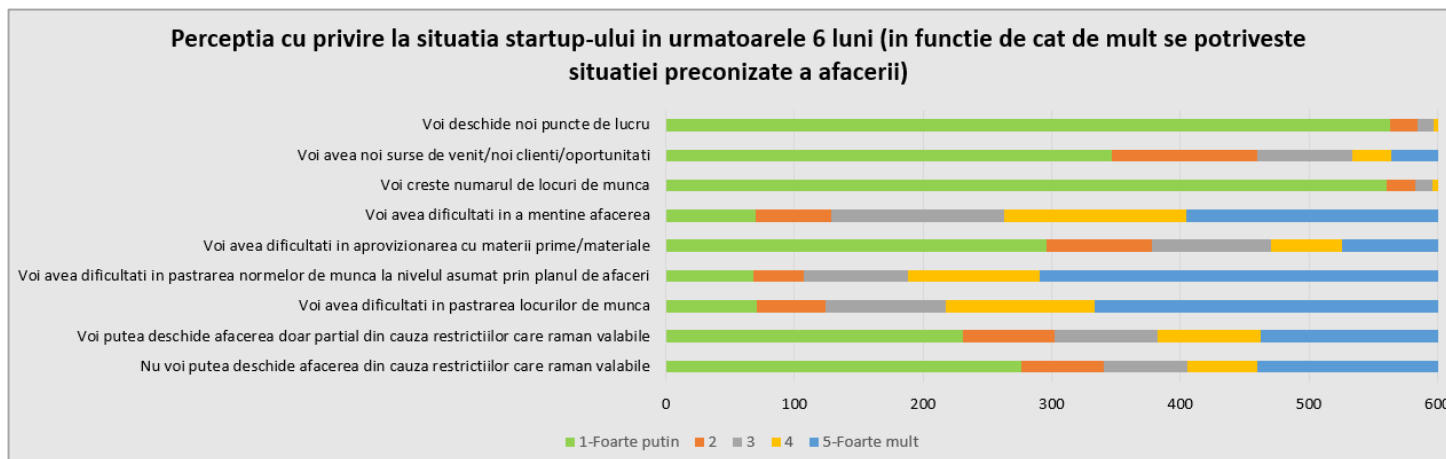

Masuri luate de startup-uri in ultimele 2 luni (contractul de subventie)

Masuri accesate de startup-uri in ultimele 2 luni (dintre cele instituite de Guvern)

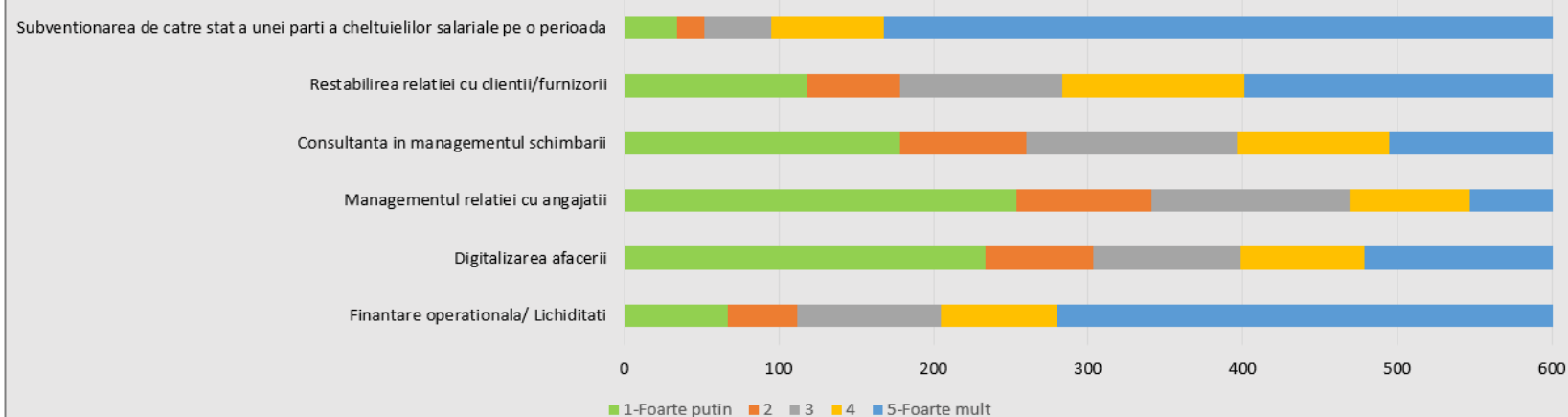

* In ce masura consideri ca ti-ar fi utile urmatoarele optiuni din perspectiva obligatiilor contractului de subventie pentru a mentine afacerea in urmatoarele 6 luni?

1 = 1-Foarte putin , 2 = 2 , 3 = 3 , 4 = 4 , 5 = 5-Foarte mult

	1	2	3	4	5	Nr. raspunsuri	Scor mediu
Reducerea salariilor angajatilor						616	3.1
Reducerea normelor angajatilor						616	3.6
Reducerea numarului de angajati asumati prin planul de afaceri						616	3.7
Relocarea afacerii intr-un alt oras						616	1.4
Prelungirea perioadei de implementare a planului de afaceri peste cele 12 luni initiale						616	2.4
Reducerea perioadei de sustenabilitate a locurilor de munca sub cele 6 luni asumate						616	4.3

Nevoi preconizate pentru urmatoarele 6 luni

* Ce nevoi preconizezi ca vei avea in urmatoarele 6 luni? Te rugam sa le evaluezi pe o scala de la 1 la 5.

1 = 1-Foarte putin , 2 = 2 , 3 = 3 , 4 = 4 , 5 = 5-Foarte mult

	1	2	3	4	5	Nr. raspunsuri	Scor mediu
Finantare operationala/ Lichiditati						617	3.9
Digitalizarea afacerii						617	2.7
Managementul relatiei cu angajatii						617	2.4
Consultanta in managementul schimbarii						617	2.8
Restabilirea relatiei cu clientii/furnizorii						617	3.4
Subventionarea de catre stat a unei parti a cheltuielilor salariale pe o perioada						617	4.4